

Î N C H E I E R E

04 noiembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Comrat,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată
de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal
Comrat, intervenient accesoriu Arabadji Parascovia, cu privire la anularea actelor
administrative,

împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2017 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat s-a adresat cu
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Comrat, intervenient
accesoriu Arabadji Parascovia prin care a solicitat anularea pct. 1.1 din Hotărârea
Consiliului municipal Comrat nr. 1.16 din 27 ianuarie 2017 „Privind loturile de pământ
scoase la licitație”, în partea ce ține de scoaterea la licitație pentru darea în arendă a
loturilor de pământ cu suprafața de 0,1625 ha, nr. cadastral XXX, amplasat în mun.
XXX, ca fiind ilegală în fond și emisă cu încălcarea legislației, anularea pct. 1.2 din
Hotărârea Consiliului municipal Comrat nr. 4/16 din 24 februarie 2017 „Privind
loturile de pământ scoase la licitație” în partea ce ține de scoaterea la licitație pentru
vânzarea lotului de pământ cu suprafața de 0,2312 ha, nr. cadastral XXX amplasat în
XXX, ca fiind ilegală în fond și emisă cu încălcarea legislației.

Prin hotărârea din 20 iunie 2019 a Judecătoriei Comrat, a fost admisă cererea de
chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat
împotriva Consiliului municipal Comrat și au fost anulate ca fiind ilegale pct. 1.1 din
Hotărârea Consiliului municipal Comrat nr. 1.16 din 27 ianuarie 2017 „Privind
terenurile de pământ scoase la licitație” în partea ce ține de scoaterea la licitație pentru
darea în arendă a terenului de pământ cu suprafața de 0,1625 ha, nr. cadastral XXX,
amplasat în XXX, și pct. 1.2 din Hotărârea Consiliului municipal Comrat nr. 4/16 din
24 februarie 2017 „Privind terenurile de pământ scoase la licitație” în partea ce ține de

vânzarea prin licitație a terenului de pământ cu suprafața de 0,2312 ha, nr. cadastral XXXamplasat în XXX.

Prin decizia din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de apel depusă de reprezentantul Consiliului mun. Comrat împotriva hotărârii din 20 iunie 2019 a Judecătoriei Comrat.

La 30 iulie 2020, Consiliul municipal Comrat a depus recurs împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată sau să fie restituită cauza la rejudecare.

La 03 septembrie 2020 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus referință la recursul depus de Consiliul municipal Comrat, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Comrat.

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a amânat examinarea admisibilității recursului depus de Consiliul municipal Comrat, împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, pentru data de 04 noiembrie 2020.

De asemenea, s-a stabilit Consiliului municipal Comrat, termen până la data de 30 octombrie 2020 pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, nr. 18) a cererii de recurs tradusă în limba de stat.

La fel, s-a explicat Consiliului municipal Comrat, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de recurs se va declara inadmisibilă.

Verificând materialele dosarului, Colegiul consideră că cererea de recurs depusă de Consiliul municipal Comrat urmează a fi declarată inadmisibilă din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 244 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile Cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 236 alin. (2) din cap. III din cartea a treia Cod administrativ indică că, apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmpuțernită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2); f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin.(1) și (2) și art. 234 alin. (1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 236 alin. (2) Cod administrativ a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

Completul specializat al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată la caz că Consiliul municipal Comrat a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat prin lege să depună actul enunțat în limba oficială.

Mai mult, Consiliului municipal Comrat i-a fost acordat termen până la 30 octombrie 2020, pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, încheierea din

21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, fiind recepționată de către Consiliul municipal Comrat la 26 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 208).

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 26 Cod administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Cod administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține în speță și prevederile art. 1 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Totodată, prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești. Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba prevăzută de legislație, iar cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba prevăzută de legislație au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

În aceste condiții, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Consiliul municipal Comrat contrar prevederilor art. 26 Cod administrativ a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs și nu a lichidat neajunsul în termen, adică până la 30 octombrie 2020, specificat în încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs împotriva încheierii instanței de apel este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, prin prisma art. 246 alin. (2) lit. f) coroborat cu art. 26 Cod administrativ este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba oficială din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, completul specializat din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Consiliul municipal Comrat împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat sub aspectele sus-enunțate.

Totodată, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a explica Consiliului municipal Comrat prin prisma art. 246 alin. (2) lit. f), 233 alin. (1), 211 alin. (1) și 207 alin. (4) ale Codului administrativ că declararea recursului ca inadmisibil în baza temeiului sus-indicat nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași recurent cu aceeași cerere de recurs.

Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia de a declara ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de Consiliul municipal Comrat.

În conformitate cu art. 26, 246 alin. (2) lit. f) ale Codului administrativ, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Consiliul municipal Comrat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh